

Bruxelles, 3.9.2021
COM(2021) 534 final

2021/0285 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Convenției privind protecția mediului marin din zona Mării Baltice („Convenția de la Helsinki”) cu privire la adoptarea unei recomandări de modificare a anexei III partea II la convenția respectivă

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comisiei pentru protecția mediului marin al Mării Baltice în legătură cu adoptarea preconizată a unei recomandări de modificare a anexei III partea II la Convenția de la Helsinki.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Convenția de la Helsinki

Convenția privind protecția mediului marin din zona Mării Baltice (denumită în continuare „convenția”) urmărește să protejeze mediul marin al Mării Baltice de toate sursele de poluare, de industrializare și de alte activități umane. Convenția a intrat în vigoare la 3 mai 1980 și a fost modificată în 1992.

Uniunea Europeană este parte la convenție¹.

2.2. Comisia pentru protecția mediului marin al Mării Baltice (HELCOM)

Comisia pentru protecția mediului marin al Mării Baltice – cunoscută și sub denumirea „Comisia de la Helsinki” (HELCOM) – este compusă din reprezentanți ai fiecăreia dintre cele 10 părți contractante² la convenție. Aceasta se reunește la intervale regulate și de fiecare dată când apar circumstanțe speciale. Printre atribuțiile sale se numără supravegherea punerii în aplicare a convenției și reexaminarea stării zonei maritime, a eficacității măsurilor adoptate, a priorităților și a necesității unor măsuri suplimentare sau diferite.

În conformitate cu articolul 23 din convenție, fiecare parte contractantă dispune de un vot în cadrul comisiei. UE are dreptul la un număr de voturi egal cu numărul statelor sale membre care sunt părți contractante la convenție. UE nu își exercită dreptul de vot dacă statele sale membre și-l exercită pe al lor și, respectiv, viceversa.

În conformitate cu articolul 19 alineatul (5) din convenție, deciziile comisiei se adoptă prin votul unanim al părților contractante, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel.

2.3. Actul avut în vedere de Comisia pentru protecția mediului marin al Mării Baltice

La 20 octombrie 2021, în cadrul reuniunii ministeriale a HELCOM din 2021, Comisia pentru protecția mediului marin al Mării Baltice urmează să adopte o recomandare de modificare a anexei III partea II la Convenția de la Helsinki („actul avut în vedere”).

Modificarea are scopul de a moderniza cerințele din anexa III partea II la convenție, prin includerea evoluțiilor recente ale cunoștințelor științifice privind bunele practici agricole și a unui nou glosar de termeni, ținând seama de legislația UE existentă, precum și de a adăuga un nou paragraf privind reciclarea nutrienților, bazat pe rezultatele reuniunii ministeriale a comisiei care a avut loc la Bruxelles în 2018, sub președinția UE.

Adoptarea actului avut în vedere deschide procedura de acceptare tacită prevăzută la articolul 32 din convenție în vederea modificării anexei III partea II la convenție. Modificarea anexei III partea II la convenție va fi obligatorie pentru Uniune.

¹ JO L 73, 16.3.1994, p. 19.

² Danemarca, Estonia, Uniunea Europeană, Finlanda, Germania, Letonia, Lituania, Polonia, Federația Rusă și Suedia.

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Necesitatea protejării biodiversității și ecosistemelor marine din Marea Baltică, inclusiv în zonele maritime din afara jurisdicțiilor naționale, a fost recunoscută în mod repetat.

Modificarea anexei III partea II la Convenția de la Helsinki intitulată „Prevenirea poluării din agricultură” vizează modernizarea cerințelor convenției. În special, punctul 3 privind depozitarea gunoiului de grajd și punctul 6 privind aplicarea gunoiului de grajd ecologic au fost adaptate pentru a include evoluțiile recente ale cunoștințelor științifice privind bunele practici agricole. În plus, se introduce un nou paragraf privind reciclarea nutrienților pentru a reflecta angajamentele asumate în acest sens în Declarația HELCOM din 2018 sub președinția UE, precum și un nou glosar de termeni, ținând seama de legislația existentă a UE.

Având în vedere reuniunea ministerială a HELCOM din octombrie 2021, este necesară o poziție a Uniunii, deoarece recomandarea avută în vedere deschide procedura de acceptare tacită prevăzută la articolul 32 din Convenția privind protecția mediului marin din zona Mării Baltice în vederea modificării anexei III partea II la convenția respectivă. Modificarea anexei III partea II la convenție va fi obligatorie pentru Uniune. Întrucât modificarea anexei va moderniza cerințele privind protecția Mării Baltice, va modifica angajamentele și ambițiile internaționale ale UE și va îmbunătăți protecția mediului, se propune ca Uniunea să sprijine adoptarea recomandării.

4. TEMEIUL JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Acesta include, de asemenea, instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”³.

4.1.2. Aplicarea la cazul de față

Comisia pentru protecția mediului marin al Mării Baltice este un organism instituit printr-un acord, și anume Convenția privind protecția mediului marin din zona Mării Baltice.

Actul pe care Comisia pentru protecția mediului marin al Mării Baltice este invitată să îl adopte este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere are efecte juridice deoarece deschide procedura de acceptare tacită prevăzută la articolul 32 din convenție în vederea modificării anexei III partea II la aceasta.

Actul avut în vedere nu completează cadrul instituțional al convenției și nu îi aduce modificări.

³ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

În consecință, temeiul juridic procedural al propunerii de decizie este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea la cazul de față

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere vizează protecția mediului.

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 192 alineatul (1) din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 192 alineatul (1) coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Convenției privind protecția mediului marin din zona Mării Baltice („Convenția de la Helsinki”) cu privire la adoptarea unei recomandări de modificare a anexei III partea II la convenția respectivă

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192 alineatul (1), coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Convenția privind protecția mediului marin din zona Mării Baltice, revizuită în 1992 (denumită în continuare „acordul”), a fost încheiată de Uniune prin Decizia 94/157/CE a Consiliului⁴.
- (2) În temeiul articolului 32 din acord, Comisia pentru protecția mediului marin al Mării Baltice poate adopta modificări ale anexelor la acord.
- (3) Comisia pentru protecția mediului marin al Mării Baltice urmează să adopte, în cadrul reuniunii ministeriale din 2021, care va avea loc la 20 octombrie 2021, o recomandare de modificare a anexei III partea II la acord.
- (4) Este oportun să se stabilească poziția care trebuie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comisiei pentru protecția mediului marin al Mării Baltice, deoarece modificările anexelor recomandate de Comisie se adoptă prin procedura de acceptare tacită prevăzută la articolul 32 din acord. Modificarea adusă anexei III partea II la acord va fi obligatorie pentru Uniune.
- (5) Întrucât modificarea avută în vedere a anexei III partea II va moderniza cerințele privind protecția Mării Baltice, va modifica angajamentele și ambițiile internaționale ale UE și va îmbunătăți protecția mediului, se propune ca Uniunea să sprijine adoptarea recomandării,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul reuniunii ministeriale din 2021 a Comisiei pentru protecția mediului marin al Mării Baltice este de a sprijini adoptarea recomandării de modificare a anexei III partea II la Convenția de la Helsinki.

⁴ JO L 73, 16.3.1994, p. 19.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*